

I. Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет на регулиране

Чл. 1. (1) Този правилник урежда устройството и дейността на Софийския университет “Св. Климент Охридски” (Университета) като държавен университет - национално средище за висше образование, наука и култура.

(2) Университетът е юридическо лице със седалище София.

Основни задачи

Чл. 2. (1) Основни задачи на Университета са:

1. да подготвя висококвалифицирани специалисти с висше образование, способни да развиват и прилагат научни знания в различните области на човешката дейност;
2. да осъществява фундаментални и приложни научни изследвания, да създава и прилага научни продукти;
3. да укрепва и развива националните традиции в областта на образованието, науката и културата;
4. да осъществява подбор, подготовка и развитие на научно-преподавателския си състав;
5. да осъществява национално и международно сътрудничество в областта на образованието, науката и културата;
6. да осъществява повишаване на квалификацията на специалистите с висше образование.

(2) Учебната, научната, културната и спортната дейност на Университета се осъществяват от висококвалифициран научно-преподавателски състав.

Автономия

Чл. 3. (1) Университетът осъществява дейността си върху принципа на академичната автономия в съответствие с Конституцията и законите на Република България.

(2) Академичната автономия е прогласената и гарантирана от Конституцията възможност Университетът самостоятелно, свободно и независимо да решава всички въпроси, които се отнасят до академичното самоуправление на територията на Университета.

(3) Академичната автономия се изразява в академична свобода, академично самоуправление и неприкосновеност на територията на Университета.

Академична свобода

Чл. 4. (1) Академичната свобода се изразява в свобода на преподаването, свобода на научните изследвания, свобода на творческите изяви и свобода на обучението.

(2) Образованието в Университета е независимо от идеологии, религии и политически идеи. То се осъществява в съответствие с общочовешките ценности, националните традиции и съвременните тенденции във висшето образование.

Академично самоуправление

Чл. 5. (1) Академично самоуправление е самостоятелното определяне на предметното съдържание, организацията и провеждането на всички дейности, които се осъществяват в Университета.

(2) Академичното самоуправление се изразява във:

1. изборност и мандатност на органите на управление в Университета;
2. право на Университета да урежда устройството и дейността си във вътрешни актове в съответствие със Закона за висшето образование и другите закони;
3. избор на специалностите, по които се осъществява обучението в Университета;
4. самостоятелно определяне на условията за приемане и формите на обучение на студентите, докторантите и специализантите;
5. самостоятелно приемане и изпълнение на учебните планове и научноизследователските проекти;
6. самостоятелно определяне на научно-преподавателския състав чрез обявяване на конкурси и подбор на преподаватели съгласно условията и по реда, установени в закон;
7. право на организиране и провеждане на международно сътрудничество, сключване на договори и членуване в международни организации;
8. право на формиране на собствени фондове и самостоятелно определяне на условията и реда за тяхното разходване;
9. право на изграждане, притежаване и ползване на материална база, необходима за дейността на Университета;
10. право на самостоятелно сключване на договори за подготовка и за повишаване на квалификацията на специалисти с висше образование, както и за извършване на научни и научно-приложни изследвания;
11. право на сдружаване с висши училища и други организации от страната и чужбина.

Неприкосновеност на територията на Университета

Чл. 6 (1) Автономията на Университета не може да се нарушава чрез намеса в дейността му освен в случаите, изрично предвидени в закон.

(2) В сградите на Университета и прилежащите им територии не може да се извършва политическа, партийна или религиозна дейност.

(3) Не се допуска насилствено възпрепятстване на дейността на Университета и на членовете на академичната общност.

(4) Органите на сигурността и обществения ред имат право на достъп до сградите на Университета и прилежащите им територии само със съгласието на Ректора, освен за предотвратяване на непосредствено предстоящо или започнало престъпление, за залавяне на извършителя му, както и в случаи на природни или обществени бедствия и аварии.

(5) В сградите на Университета и прилежащите им територии се разрешава дейност на предприятия, фондации, институти и други юридически и физически лица въз основа на договор и ако няма съвпадане на предмета на дейността им с този на Университета. Забранява се извършване на дистрибуторска и рекламна търговска дейност в сградите на Университета и прилежащите им територии.

Раздел II

СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Студент

Чл. 133. (1) Студент е лице, което се обучава в Университета за придобиване на висше образование със степен “бакалавър” или “магистър”.

(2) Студент може да бъде всеки български гражданин, който е завършил успешно средно образование и е приет по установения за Университета ред.

(3) При определени от Академическия съвет условия за студент може да бъде приет и чужденец. След постъпването си в Университета той има правата и задълженията на български студент.

(4) Здравното състояние на гражданина не е основание да му бъде отказано правото да бъде приет за студент, освен ако страда от болест, която по преценка на медицинските органи е пречка за усвояване на преподаваните знания и практически умения. Университетът полага специални грижи за студентите с телесни или душевни увреждания.

Права на студента

Чл. 134. (1) Освен установените в Конституцията и законите права всеки студент от Университета има право:

1. да получи образование и професионална квалификация съобразно учебния план и държавните изисквания и като се следват съвременните достижения в съответната научна област;
2. да изучава всички предвидени в съответната специалност учебни дисциплини;
3. да избира свободно избираеми и факултативни учебни дисциплини и преподаватели по паралелни учебни курсове;
4. да получава помощ от професорите, доцентите и асистентите за усвояване на научните знания;
5. да ползва за обучението си материалната и информационната база на Университета;
6. да участва в научноизследователска дейност съобразно равнището на научната си подготовка;
7. да ползва местата за отдих, спорт и туризъм на Университета по установения за това ред, както и безплатна медицинска помощ и качествено административно обслужване в Университета;
8. да изразява мнение относно качеството на учебния процес по установен от Академическия съвет ред;
9. да избира и да бъде избран в органите на управление на Университета и неговите структурни звена в предвидените в закона и в този правилник случаи.

(2) Студентите имат равни права. Единствен критерий за оценка на тяхната дейност и ползване на насърчения е успехът, показан в процеса на обучението.

(3) Студентът има право на защита на своите права по установения в закона ред. Не се допуска налагане на санкционни мерки по отношение на студент, който законосъобразно е упражнил свое право.

Задължения на студента

Чл. 135. Всеки студент в Университета е длъжен:

1. да присъства редовно и да участва активно в задължителните форми на учебни занятия съгласно учебния план и учебните програми;
2. да подготвя задълбочено и да полага в определените срокове своите изпити и да изпълнява другите си задължения съгласно учебния план;
3. да спазва установените правила за поведение и вътрешен ред в Университета;
4. да се отнася с уважение към преподавателите, административното ръководство, работниците и служителите от помощния персонал и останалите студенти;

5. да допринася със своята подготовка и гражданско поведение за опазване на доброто име и за издигане на престижа и научния авторитет на Университета;

6. да спазва правилата на добрите нрави и академичната етика на територията на Университета;

7. да изпълнява други задължения, установени в закон и вътрешните актове на Университета.

Поощрения на студентите

Чл. 136. (1) За показани високи успехи в учението и изследователската дейност и за достойно гражданско поведение всеки студент в Университета може да бъде поощрен със:

1. публична похвала;
2. парична сума;
3. поименен ценен подарък;
4. почетен нагръден знак “Св. Климент Охридски” - I и II степен;
5. почетен знак “Св. Климент Охридски” със синя лента;
6. почетен знак “Св. Климент Охридски” с огърлица;
7. вписване в почетната книга на Университета.

(2) Поощренията по т. 1- 3 от предходната алинея се дават по преценка на Ректора или декана, а по т. 4-7 - по решение на Академическия съвет, и се връчват в тържествена обстановка.

(3) Студент, завършил целия курс на обучението си с оценка отличен (6,00), се награждава със знак “Отличник на Софийския университет”.

Наказания

Чл. 137. (1) За виновно неизпълнение на вътрешните актове на Университета на студентите се налагат предвидените в този правилник наказания независимо от другите видове отговорности.

(2) Наказания, налагани на студентите, са:

1. забележка;
2. предупреждение за отстраняване;
3. отстраняване.

(3) Наказанията по предходната алинея се налагат от Ректора по предложение на Декана, който, преди да изготви доклада до Ректора, трябва да изслуша студента или да приеме писмените му обяснения и да изясни случая от фактическа страна.

(4) Наказанието се налага в срок до 2 месеца от откриване на нарушението, но не по-късно от 1 година от извършването му.

(5) Наказанията се налагат с писмена заповед, която се връчва на студента, а при невъзможност за връчването му се изпраща на обявения при записването му домашен адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

(6) При налагане на наказанието “отстраняване” студентът дължи връщане на получените от него суми за стипендии.

(7) Отстранен студент, който не е възстановен, дължи връщане на държавните разходи по обучението му до деня на изключването.

Докторант

Чл. 138. Докторант е лице, което се обучава и подготвя дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор” при условия и по ред, установени в закон и в този правилник.

Зачисляване на докторантура

Чл. 139. (1) Зачисляването на докторантура става със заповед на Ректора по предложение на факултетния съвет:

1. за редовна и задочна докторантура въз основа на спечелен конкурс;
2. за докторантура на самостоятелна подготовка въз основа на одобрен от първично научно звено проект за съществена част от дисертационен труд.

(2) В тримесечен срок от зачисляването факултетният съвет по предложение на съответната катедра определя научен ръководител и тема на дисертационния труд и приема индивидуален план за работа на докторанта.

Права и задължения на докторанта

Чл. 140. (1) Докторантът има правата и задълженията на студент, доколкото в закон или в този правилник не е установено друго.

(2) В рамките на докторантурата на редовен докторант се възлага провеждане на упражнения или семинарни занятия с една или две групи за една учебна година след полагане на докторантския минимум.

(3) Редовен докторант не може да заема държавна служба или да работи по трудово правоотношение за повече от половината от законоустановеното работно време. Работното време и другите условия във връзка с работата задължително се съобразяват с условията на учебния процес.

(4) Организацията и провеждането на докторантурата се уреждат с приет от Академическия съвет правилник.

Студентски съвет

Чл. 141. (1) Представител на интересите на студентите и докторантите в Университета е Студентският съвет. Той се състои от представителите на студентите и докторантите в Общото събрание на Университета.

(2) Членовете на Студентския съвет се избират от студентската общност.

(3) Студентският съвет осъществява своята дейност съгласно приет от него правилник. Разпоредбите на правилника за дейността на Студентския съвет не могат да противоречат на Конституцията, законите и този правилник.

(4) Председателят на Студентския съвет може да присъства и да участва без право на глас в работата на Общото събрание и на Академическия съвет, ако не е техен член, за което задължително се поканва.

(5) Студентският съвет има право:

1. да организира избора на свои представители в ръководните органи на висшето училище;

2. да прави предложения за въвеждане на допълнителни учебни дисциплини;

3. да прави предложения за покана на външни преподаватели;

4. да организира създаването на научни специализирани студентски общности и публикуването на техни трудове;

5. при необходимост да създава и управлява свои организационни звена;

6. да установява вътрешни и международни образователни, културни и следдипломни контакти между студентите;

7. да изразява мнение и да прави предложения за развитието на спортната дейност във висшето училище;

8. да участва в управлението на студентските общежития;

9. да участва в организацията на учебния процес, разпределението на стипендиите и помощите за студентите;

10. Студентският съвет поддържа самостоятелна страница.

(6) Представител на интересите на студентите и докторантите във факултета е факултетният Студентски съвет. Той се избира и функционира по правилника на Студентския съвет.

Специализант

Чл. 142. (1) Специализант е лице, което повишава професионалната си квалификация или се преквалифицира, без да получава нова образователна степен.

(2) Специализантът има правата и задълженията на студент, установени в този правилник, с изключение на правото да избира и да бъде избран в органите за управление на Университета и неговите структурни звена.

Договор за специализация

Чл. 143. (1) Специализация се провежда въз основа на договор, сключен между Университета и специализанта или институцията, за чиито нужди той се специализира.

(2) С договора за специализация се определят:

1. професията и специалността, по която ще се обучава специализантът;
2. мястото, формите и времето на обучението;
3. финансовите условия по време на обучението;
4. последиците от неизпълнението на договора;
5. други условия във връзка с провеждането на специализацията.

Глава четвърта

УНИВЕРСИТЕТСКИ ДЕЙНОСТИ

Раздел първи

УНИВЕРСИТЕТСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Цел

Чл. 152. (1) Университетското образование е висше образование, което дава систематизирани знания за най-широк спектър от научното познание. То осигурява подготовка на висококвалифицирани специалисти в областта на фундаменталните, хуманитарните, природо-математическите, обществените и техническите науки на основата и в съответствие с постиженията на науката, културата и добрите практики.

(2) Университетското образование е светско. То е независимо от всяка политическа идеология.

Степени

Чл. 153. (1) Университетът подготвя бакалаври, магистри и доктори по всички специалности, по които осъществява редовен прием.

(2) Университетското образование се осъществява в учебен процес, организиран в три степени:

1. първа степен - с минимален срок на обучение 4 години, завършваща с придобиване на образователно-квалификационна степен “бакалавър”;

2. втора степен - с минимален срок на обучение 5 години или не по-малко от 1 година след придобита образователно-квалификационна степен “бакалавър”, завършваща с придобиване на образователно-квалификационна степен “магистър”;

3. трета степен - с минимален срок на обучение 4 години след придобита образователно-квалификационна степен “бакалавър” или 3 години - след придобита образователно-квалификационна степен “магистър”, завършваща с придобиване на образователна и научна степен “доктор”.

(3) Сроковете по предходната алинея се отнасят до редовна форма на обучение. Те се увеличават съответно с по една година за задочна форма на обучение.

(4) Обучението в Софийския университет “Св. Климент Охридски” се осъществява по кредитна система, адаптирана към Европейската система за трансфер на кредити. Неизменна част от учебната документация е информационен пакет съгласно ЕСТК.

Форми на обучение

Чл. 154. (1) Обучението в Университета се осъществява в следните форми:

1. редовна;
2. задочна;
3. дистанционна;
4. други.

(2) Завършилите различните форми на обучение придобиват еднаква образователно-квалификационна степен или образователна и научна степен, ако са изпълнили държавните изисквания и са обучавани по учебния план на съответната специалност.

Учебно време

Чл. 155. (1) Учебният процес се организира в учебни години, учебни семестри, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

(2) Учебната година е с продължителност не по-малко от 30 учебни седмици и се разделя равномерно на 2 семестъра.

(3) Между учебните години и учебните семестри, както и за Коледните и Великденските празници се предоставят ваканции, определени от Ректора.

(4) Учебната седмица в Университета е петдневна. Учебните дни се разпределят през делничните дни.

(5) Учебният ден не може да продължава повече от 8 часа.

Разпис на учебните занятия

Чл. 156. (1) Разписът на учебните занятия се определя за всеки семестър от декана или директора на департамента по учебни часове за учебни седмици.

(2) Продължителността на учебния час е 45 минути.

(3) Почивката между учебните часове е с продължителност не по-малко от 15 минути.

Учебно съдържание и учебни форми

Чл. 157. (1) Учебното съдържание се разпределя в учебни дисциплини.

(2) Обучението по учебните дисциплини се осъществява чрез лекции, упражнения, семинарни занятия, практики и други форми, предвидени в учебния план.

(3) Участието в семинари, лабораторни упражнения и учебни практики и изпълнението на всички задачи по учебната програма на съответната дисциплина е задължително. То се удостоверява по определен от факултетния съвет или съвета на департамента ред.

Учебни дисциплини

Чл. 158. (1) Учебната дисциплина предоставя система от знания в определена област на науката и практиката и методи за тяхното усвояване и прилагане.

(2) Учебните дисциплини са:

1. задължителни;

2. избираеми;

3. факултативни.

(3) Завършването на образованието се установява от усвояването на задължителните и определен брой избираеми учебни дисциплини съгласно учебния план за съответната образователна степен и специалност.

(4) Оценка по факултативните учебни дисциплини се вписват в учебната документация (главна книга, студентска книжка и диплом), без да се включват в общия успех.

Учебни планове и учебни програми

Чл. 159. (1) Учебното съдържание се определя в учебни планове и учебни програми.

(2) Учебният план определя наименованието, броя и разпределението на учебните дисциплини по курсове и семестри, хорариума на дисциплините, броя на техните кредити, формите на преподаване и на контрол върху усвояването на знанията и начина на завършване на образованието и придобиване на професионалната квалификация. Той се утвърждава от Академическия съвет по предложение на факултетния съвет или съвета на департамента.

(3) Учебната програма определя целите и задачите на обучението по съответната учебна дисциплина, структурата и обема на учебното съдържание, учебните форми и формите за проверка на усвояването на знанията. Тя се приема от факултетния съвет или съвета на департамента по предложение на катедрата и се предоставя на разположение на студентите в подходяща форма, определена от факултетния съвет или съвета на департамента.

(4) Учебният план може да бъде променян с решение на Академическия съвет по мотивирано предложение на факултетния съвет, а учебните програми - от факултетния съвет или съвета на департамента по мотивирано предложение на катедрата. Изменение на учебния план в обем общо до 10 на сто не се утвърждава от Академическия съвет. Не се допуска изменение на учебния план повече от 30 на сто за един випуск, а на учебна програма - след началото на учебната година.

Обучение по втора или нова специалност

Чл. 160. По време на обучението в една образователно-квалификационна степен студент с успех най-малко много добър (5,00) може да се обучава по втора или по нова специалност при условия и по ред, установени от факултетния съвет.

Обучение по индивидуален план

Чл. 161. (1) Студент може да се обучава по индивидуален учебен план, който да предвижда усвояване на знания и умения в по-кратък срок - едновременно за два курса или по две специалности. Това право може да се упражнява еднократно през целия курс на обучение в съответната образователна степен.

(2) По индивидуален учебен план могат да се обучават студенти, които са завършили първи и втори курс с отличен успех.

(3) Обучение по индивидуален учебен план се разрешава от декана при определени от факултетния съвет условия.

Проверка на знанията

Чл. 162. (1) По време на обучението знанията и уменията на студентите се проверяват чрез устни, писмени, практически и други форми на контрол, определени в учебния план и учебните програми.

(2) Независимо от системата за проверка, оценките на знанията и уменията се приравняват към действащата в Република България шестобална система.

(3) Университетът създава условия за функциониране на европейската система за трансфер на кредити във висшето образование.

Изпити

Чл. 163. (1) Чрез изпити се констатира и оценява степента на усвоени знания по учебна дисциплина, обучението по която е приключило.

(2) Изпитите по задължителните учебни дисциплини се провеждат от професори и доценти, изнасяли лекционния курс, а когато няма такива, както и при изключителни обстоятелства, по решение на факултетния съвет - от асистенти с научна степен. Ръководителите на упражненията, семинарните занятия и учебните практики са длъжни да присъстват и да участват в изпита под контрола на професора или доцента.

(3) Оценяването на знанията по чуждоезиково обучение и по спорт се осъществява от преподавателя, провеждал обучението.

(4) Изпитите по учебните дисциплини се провеждат през изпитни сесии, определени от Ректора. Графикът на изпитите през сесията се определя от декана.

(5) До явяване на изпит се допуска студент, който е изпълнил успешно всички задачи през семестъра съгласно учебната програма по съответната учебна дисциплина. Изискванията към студентите се обявяват със започване четенето на учебната дисциплина и не могат се променят по време на курса.

(6) Всеки студент е длъжен да се явява на изпит в определения от декана график през изпитната сесия. Изключение в рамките на сесията се допуска:

1. за студенти, които се обучават по индивидуален учебен план;
2. за бременни студентки;
3. за студенти, боледували на определения съгласно графика на сесията ден за изпита, удостоверено от здравните органи;
4. за студенти, които се обучават в чужбина по международни програми и проекти;
5. за студенти-инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност над 71% и майки с три и повече деца. Изключението не се допуска за писмените годишни изпити по език, които се провеждат от комисии, както и за държавните изпити.

(7) Всеки студент има право на явяване на първа и втора сесия по всяка учебна дисциплина. Изключение се допуска за студенти непосредствено преди дипломирането, на които се разрешава една ликвидационна сесия в срок до една година от заверката на последния учебен семестър.

(8) При определени от факултетния съвет условия на втора сесия студент може да се яви и за повишаване на оценката по учебна дисциплина за текущата учебна година. Не се допуска допълнително явяване за повишаване на оценката от държавен изпит и/или защита на дипломна работа.

(9) Ако студент не е завършил образованието си в сроковете по ал. 3 на чл.170, той има право да се яви срещу заплащане на две допълнителни изпитни сесии в срок до 3 години след изтичането на сроковете по ал. 3 на чл.170. Ако не завърши и в този срок, студентът се отстранява от Университета.

(10) Студент, който при проверка на знанията въвежда в заблуждение чрез преписване, подсказване и др. п., се наказва по чл. 137, ал. 2. Същото наказание се налага и при опит за подобно деяние.

Продължаване на образованието без успешно положени изпити от предходната учебна година

Чл. 164. (1) Студент, който не е положил успешно изпит по определени учебни дисциплини на първа и втора сесия, може да бъде записан в следващия курс при условия, определени от факултетния съвет. Той е длъжен да положи тези изпити до края на учебната година в която е записан без да ги е положил.

(2) Ако студентът не изпълни изискванията по предходната алинея, се прилага чл. 165 или чл. 166.

Прекъсване на обучението

Чл. 165. (1) Прекъсване на обучението се допуска при:

1. тежко заболяване, установено от лекарска консултативна комисия;
2. бременност, раждане и отглеждане на дете до тригодишна възраст;
3. неуспешно полагане на определен от факултетния съвет брой изпити от предходната учебна година;
4. наличие на други важни причини, които възпрепятствуват изпълнението на учебните задължения.

(2) Прекъсване на обучението за срок до две години се допуска и при частичното му продължаване в чуждестранен университет при успешно завършен първи курс.

(3) Срокът на прекъсване на обучението не може да бъде повече от 4 години за студенти от образователно-квалификационна степен “бакалавър” и 2 години за студенти от образователно-квалификационна степен “магистър”, а за докторантите ­ повече от 2 години.

(4) Прекъсване на обучението по ал. 1, т. 1, 2 и 4 и по ал. 2 се разрешава от Ректора по предложение на декана въз основа на молба от студента или докторанта, към която се прилагат документи, удостоверяващи наличието на основание за прекъсване. Редът и сроковете на молбите по този член се определят със заповед на Ректора.

(5) След изтичане на срока на прекъсването студентът или докторантът продължават своето обучение в съответствие с действащия в момента на възстановяването учебен план.

Отстраняване от Университета

Чл. 166. (1) Студент или докторант се отстранява от Университета със заповед на Ректора въз основа на доклад на декана, когато:

1. в едномесечен срок след изтичане на срока на прекъсване по предходния член не е продължил обучението си в съответствие с учебния план.
2. не се е записал в по-горен курс на обучение до 15 октомври на текущата учебна година без уважителни причини;
3. това е предвидено в закон.

(2) Отстраненият от Университета е длъжен да възстанови получената до деня на отстраняването му стипендия.

Възстановяване на студентски права

Чл. 167. (1) Отстранен студент може да бъде възстановен по преценка и със заповед на Ректора не по-рано от 1 и не по-късно от 3 години след загубване на студентските права, само ако има завършен първи курс на обучение. Това право може да се упражнява еднократно.

(2) Във всички останали случаи студентите възстановяват студентските си права чрез конкурсен изпит и може да кандидатстват за специалността, в която са се обучавали, при условие че имат успешно завършен първи курс на обучение.

(3) На възстановените студенти се признават положените преди отстраняването изпити.

4. Не се допуска възстановяване на студентските права по този ред, в случаите на отстраняване поради фалшификация на документи. Възстановяването става само чрез конкурс.

Отчисляване от докторантура и удължаване на срока на обучението на докторант

Чл. 168. (1) След изтичане на срока на докторантурата по чл. 153, ал. 2, т. 3 и ал. 3 докторантът се отчислява с право на защита, ако е положил успешно изпитите от докторантския минимум. Ако в срок до 1 година след отчисляването докторантът не представи дисертационния си труд в първично научно звено, той сам поема разходите по неговата защита.

(2) По мотивирано предложение на научния ръководител, прието от факултетния съвет, Ректорът може да удължи еднократно срока на докторантурата с не повече от 6 месеца, при условие че докторантът е положил успешно изпитите от докторантския минимум и има поне 1 научна публикация по темата на дисертационния труд. Не се допуска удължаване на срока на докторантурата при командировки, специализации и др. в чужбина.

(3) По искане на докторанта срокът на докторантурата се удължава с периода, през който тя има право на семейни помощи при бременност и раждане.

Преместване от друго висше училище, специалност или форма на обучение

Чл. 169. (1) Преместване на студент от друго висше училище, специалност или форма на обучение се разрешава при условия, определени от факултетния съвет и обявени на видно място във факултета.

(2) Преместване се допуска не по-рано от края на успешно завършената предходна и не по-късно от началото на следващата учебна година, ако студентът е завършил първи или втори курс.

(3) При преместване положените изпити се зачитат, ако хорариумът по същата учебната дисциплина е не по-малък от 80 на сто от предвиденото в учебния план и съдържанието ѝ е идентично.

(4) Български гражданин, придобил студентски права в чуждестранно висше училище, при завръщане в страната може да продължи образованието си в Университета при условията по ал. 1 и ал. 2.

(5) Кандидатът за преместване подава в определен от Ректора срок в отдел "Учебен" на Ректората следните документи:

1. молба по образец;
2. академична справка за положени изпити, съответно преведена и легализирана по надлежния ред за преместване от чужбина;
3. копие от диплом за средно образование, а за завършилите в чужбина - легализиран от Министерството на образованието и науката превод;
4. съгласие на ректора на висшето училище или на декана на факултет, ако преместването е в Университета. Съгласие не е необходимо, ако преместването е от чужбина.

(6) Преместването се разрешава от Ректора въз основа на предложение от декана на факултета, в който се изучава съответната специалност.

(7) Деканът определя курса на обучение и признава положените семестриални изпити.

(8) По молба на докторанта по решение на факултетния съвет редовната докторантура може да бъде преобразувана в задочна или в докторантура на самостоятелна подготовка. В такъв случай докторантът не дължи възстановяване на получената стипендия.

Завършване на образование и придобиване на професионална квалификация

Чл. 170. (1) Завършването на образованието и признаването на съответната образователно-квалификационна степен или образователна и научна степен става чрез полагане на държавен изпит и/или защита на дипломна работа, съответно на дисертационен труд.

(2) До полагане на държавен изпит и защита на дипломна работа се допуска студент, който е положил успешно всички семестриални изпити по задължителните и определените в учебния план минимален брой избираеми дисциплини и е провел предвидените учебни практики.

(3) Студент, допуснат до държавен изпит и/или защита на дипломна работа, има право да се яви на първа и втора сесия в срок от една година от полагането на последния семестриален изпит. Ако не положи изпитите през тези сесии, той има право да се яви на следващите две последователни редовни сесии.

(4) Държавните изпити и защитите на дипломни работи се провеждат от назначена от Ректора комисия в състав от 3 до 5 души, от които не по-малко от половината са щатни професори или доценти в Университета, освен когато в закон е предвидено друго.

(5) До защита на дисертационен труд се допуска докторант, изпълнил индивидуалния си план за работа и защитил предварително своя дисертационен труд в първично научно звено. Допускането до защита на дисертационен труд се разрешава не по-късно от 1 година след изтичане на срока на докторантурата. В противен случай докторантът заплаща разходите по защитата.

Диплома

Чл. 171. (1) Завършването на образованието и придобиването на образователно-квалификационната степен се удостоверява с диплом, издаден от Университета.

(2) Придобиването на образователната и научна степен “доктор” се удостоверява с диплом, издаден от Висшата атестационна комисия по предложение на съответния научен съвет.

Университетски празници

Чл.210. (1) Университетски празници са:

1. патронният празник на Университета;
2. приемането на първокурсниците в академичната общност;
3. промоциите;
4. Денят на българските студенти – 8 декември.

(2) Патронен празник на Университета е денят на Свети Климент Охридски по източноправославния календар – 25 ноември. Той се чества с поднасяне на венци пред паметника на патрона и академично тържество, на което Ректорът държи академично слово и се обявяват имената на получилите през предходната година нови научни степени и научни звания членове на академичния състав, както и ежегодните награди на фондация “Св. Климент Охридски”. Академичното тържество се ръководи от предходния Ректор.

(3) Университетските празници по т.1, т.2 и т.4 на ал.1 са свободни от учебни занятия дни.

Официални издания

Чл.212. Официални издания на Университета са:

1. официалният раздел на Годишника на Софийския университет “Св. Климент Охридски”;
2. университетският вестник “Софийски университет”;
3. алманахът на Университета;
4. разписът на учебните занятия.

ФИНАНСОВИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

Таксите за кандидатстване и обучение могат да бъдат платени по един от следните начини:

I. С банков превод във всяка търговска банка по сметка на СУ “Св. Климент Охридски” по приложен образец:

Българска народна банка централно управление

IBAN: BG52 BNBG 9661 3100 1743 01

Банковият идентификационен код/ BIC/ на Българската народна банка е: BN BG BG SD.

При плащане по банков път задължително се вписват:

ЕГН на обучаващия се

Факултет

Форма на обучение/редовно или задочно/

Степен на обучение/бакалавър, магистър, доктор/

При банков превод комисионната по превода е за сметка на вносителя.

Съгласно Закона за БНБ и Наредбата За прилагането му банката не приема суми в брой

II. В брой в касите на Ректората

гр. София, бул. “Цар Освободител” № 15

ПАРИЧЕН САЛОН

IV ЕТАЖ, Северно крило /входът от ул.”Шипка”, последен етаж/

Работно време на паричния салон:

от понеделник до петък

от 8,30 часа до 16,30 часа

III. За студентите на Физическия факултет, Химическия факултет, Факултета по начална и предучилищна педагогика, Биологическия факултет, Стопанския факултет и Факултета по математика и информатика плащането на такси може да се извърши и в касите на съответния факултет.

Студентите, незаплатили таксите в определените срокове, ще бъдат санкционирани в съответствие с Правилника за устройството и дейността на СУ “Св. Климент Охридски”.

IV. От заплащане на такси в държавните висши училища се освобождават:

- лица, които са кръгли сираци;
- лица с определена първа и втора група инвалидност;
- военноинвалиди;
- лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане и възпитание на деца от системата на МОН.

V. Студентите заплащат и такси за административни услуги, свързани с учебния процес, определени с решение на Академичния съвет.

ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Всички пълнолетни учащи се – студенти и докторанти до 26 –годишна възраст във висшите училища, следва да подават [декларация за здравно осигуряване](#) независимо от това, дали подлежат на осигуряване по реда на чл.40, ал.1, т.2 от ЗЗО.

Съгласно чл. 67 от Закона за висшето образование статут на студент или докторант се придобива при записване във висше училище и се загубва при отписване, поради което здравноосигурителните вноски за учащите се дължат от момента на записването им във висшите учебни заведения до момента на отписването.

За учащи се във висше учебно заведение се считат и прекъсналите по болест, прекъсналите поради бременност и раждане, прекъсналите поради слаб успех и всички видове студенти, които са прекъснали, но са запазили студентските права.

Български студенти, учащи се в чужбина по двустранни спогодби или договори, по които страна е България, подлежат на здравно осигуряване за сметка на републиканския бюджет.

Децата на студентите подлежат на здравно осигуряване като неосигурени членове на семействата за сметка на родителите си.

Декларацията се подава задължително в началото на всяка учебна година, както и при промяна на декларираните обстоятелства.

Ако студентът не подаде декларация и не се осигурява на друго основание, отговорността е изцяло върху студента – той следва да се самоосигурява.

Студентите не следва да бъдат осигурявани след датата на първа сесия за защита на дипломна работа или държавен изпит.

Студент, който има доходи, не следва да бъде осигуряван.

СТИПЕНДИИ

С кои нормативни актове се регламентират отпускането на стипендиите, помощите и наградите?

Стипендиите на българските студенти и студентите - чуждестранни граждани, обучаващи се в български държавни висши училища, се отпускат въз основа на:

- Закона за висше образование;

- Постановление на Министерски съвет /ПМС -90/2000 и последващите изменения и допълнения/- за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации;

- ПМС 103/1993 г. /и последващите изменения и допълнения/ – за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина.

- ПМС 228/1997 г. – за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България;

- Решения на комисията по стипендиите на СУ “Св. Климент Охридски”.

(1). Право да кандидатстват за стипендия по УСПЕХ имат всички студенти, обучаващи се в редовна форма на обучение и с успех от предходните два семестъра (сумата от всички положени изпити, разделена на техния брой), а за първата учебна година – от първия семестър, не по-нисък от добър 4.00. На студентите с един починал родител успехът се умножава с коефициент 1,1. Стипендиите се разпределят правопрпорционално на броя на учащите по специалности във всеки факултет на Университета, като класирането се извършва в низходящ ред.

- стипендията се отпуска поотделно за всеки учебен семестър. Изплаща се за пет месеца в размер на 60 лв. месечно;

- документите за стипендия по успех – молба-декларация (по образец) и смъртен акт (копие и оригинал, който се връща след сверяване) – се подават в отдел “Студенти” на съответния факултет.

- списъците с резултатите от класирането се обявяват пред паричен салон на Ректората и по факултети.

- *Студентите нямат право на стипендия, когато прекъсват или повтарят учебна година или семестър, с изключение на:*

а) повтарящите поради болест;

б) студентките майки, повтарящи поради бременност, раждане и отглеждане на дете;

в) повтарящите след прекъсване със заверени семестри и положени изпити поради промяна в учебните планове и програми.

- Условно записаните студенти нямат право на стипендия;
- Подалите документи с невярно съдържание се лишават от стипендия до края на обучението и дължат връщане на получените суми за стипендии, отпуснати въз основа на документи с невярно съдържание;
- Студентите, напуснали обучението по собствено желание или отстранени, с изключение на случаите по здравословни причини, дължат връщане на получените суми за стипендии;
- Студенти, които са се преместили от една специалност в друга или от едно учебно заведение в друго, нямат право на стипендия за учебните семестри, които повтарят поради преместването, ако през съответните семестри са получавали стипендия
- Студенти, които се обучават едновременно по две специалности /втора нова специалност/ нямат право на стипендия за втората нова специалност

(2). Стипендии, получавани без ограничения, от следните категории учащи:

1. студенти инвалиди;
2. несемейни студенти без двама родители;
3. несемейни студенти с двама родители инвалиди;
4. несемейни студенти с починал родител и родител, който е инвалид – от началото на месеца, следващ месеца, през който е възникнало основанието за получаването;
5. студентки с деца до 6-годишна възраст (след преустановяване на изплащането на парична помощ за бременност, раждане и отглеждане на дете);

Стипендията е целогодишна и е в размер на 90 лв./месечно.

(3) Еднократни помощи, отпускани от Ректора на Университета в размер до 200 лв. на следните категории учащи с тежко материално положение:

1. студенти - самотни майки или бащи;
2. студентки - многодетни майки;
3. студенти с деца инвалиди;
4. студенти, на които предстои оперативно лечение.

Молби се приемат през цялата учебна година и се разглеждат ежемесечно.

Условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища се определят с Постановление на Министерски съвет.

СТУДЕНТСКИ ОБЩЕЖИТИЯ

(1). Софийският университет “Св. Климент Охридски” разполага с 6300 легла в общежитията на Студентски град - София. Този материален фонд се стопанисва и поддържа от университетското поделение “Социално-битово обслужване”/ sbo@uni-campus.net/

Всеки студент от СУ “Св. Климент Охридски”, за да получи легло в студентските общежития, преминава през две административни процедури:

- участие в класацията;
- настаняване.

Сроковете по двете процедура се определят за всяка учебна година със заповед на Ректора и се оповестяват на информационните табла пред всички факултети. За още подробности: www.uni-campus.net

Класацията в студентските общежития на СУ “Св. Климент Охридски” се извършва от Комисия по социално-битовите въпроси на учащите се, ksbv@uni-campus.net, ksbyu@abv.bg, въз основа на Правилник за ползване на студентските общежития.

Седалището на Поделение “СБО” се намира в Студентски град, бл. 42-Б. За кореспонденция: София 1700, Студентски град, бл. 42-Б – ПСБО.

ДЕПАРТАМЕНТ ПО СПОРТ

Департаментът по спорт обучава студентите от всички факултети на СУ “Св. Климент Охридски” по над 20 вида спортни дисциплини: *аеробика, каланетика, мажоретен състав, баскетбол, футбол, джудо, фехтовка, айкидо, плуване, тенис, лека атлетика, джогинг, спортно катерене, кинезитерапия, туризъм, хандбал, волейбол, танци, пилатес, ски алпийски дисциплини, фитнес*

Департаментът по спорт дава възможност на студентите за избор на спорта и формата на обучение: профилирани учебни групи в съответния спорт и представителни отбори на СУ.

Ежегодно се организират и провеждат летни и зимни учебно-спортни практики за студентите, на които се предоставя изключителната възможност за обучение по плуване и ски. Специалистите в центъра по кинезитерапия провеждат индивидуални занимания със студентите, които имат отклонения в здравословното състояние.

Спортът е задължителна учебна дисциплина за студентите от СУ “Св. Климент Охридски”: **Закон за физическото възпитание и спорта** /ДВ, бр. 58/1996 г./ **чл. 25** /изм. ДВ, бр.75 от 2002/ /1/ Физическото възпитание и спортът във висшите училища са неразделна част от обучението на студентите под формата на задължителни и факултативни занимания, с минимален хорариум на задължителните занимания от 240 часа за образователно-квалификационна степен “бакалавър” .

В края на всеки семестър при **достатъчно присъствия** студентите получават заверка и при успешно покриване на спортно-технически нормативи по избрания спорт в края на учебната година студентите **получават оценка** по Спорт.

Цифровата оценка се включва в общия годишен успех и участва в бала за стипендия и за общежитие в отделните факултети.

Спортът носи кредитни точки за студентите от съответните факултети

Поправителни сесии по спорт **няма**.

Студентите имат право да променят избрания спорт в началото на учебната година, но не и между семестрите.

Студентите имат право да се запишат на повече от един спорт, но получават оценка само за един от спортовете, които посещават.

Студентите с отклонения в здравословното състояние **задължително** посещават Спортно-рехабилитационния център на СУ /с епикриза/ и според заболяването си биват пренасочени за кинезитерапия или освобождаване от спорт.

Студентите от представителните отбори на СУ участват в **учебно-спортни практики** през зимната и лятната ваканция, както и в международни състезания у нас и в чужбина.

Студентите ползват **безплатно** базите, предоставени за спорт на СУ, но само по предварително изготвени графици. От предложения от преподавателя по спорт график студентът сам избира **ден и час**, който е съобразен с програмата на специалността му.

ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА ЗА ТРАНСФЕР НА КРЕДИТИ

Студентите от първи курс на СУ “Св. Климент Охридски” през учебната 2003/2004 г. са първите, които имат възможността да се възползват от предимствата, предоставяни от Европейската система за трансфер на кредити. Нейното прилагане се свързва с постигане на взаимно признаване на дипломите за висше образование на страните от Европейския съюз.

ECTS улеснява висшите училища при признаване на постиженията на студентите в процеса на образование чрез прилагане на всеобщо разбираеми механизми – “ECTS-кредити” и “ECTS- оценки”, като осигурява средства за тълкуване на националните системи за висше образование.

“Кредит” по смисъла на ECTS представлява единица труд, положен от студента във връзка с обучението му по дадена специалност, поставен като изискване за успешното завършване на семестър или година. Най-често кредитите представляват време, отделено от студента за подготовка по дадена дисциплина както при присъствие на лекции, така и при самостоятелна подготовка.

“Оценката” представлява измерител на постижението на студента при полагането на изпит или осъществяването на конкретна задача, като за различните държави в рамките на Европейския съюз се прилагат различни системи за оценяване. Всички те обаче се приравняват към ECTS - системата, като по този начин се осигурява равнопоставеност между студенти в различни държави. В Софийския университет прилагането на ECTS независимо от метода на оценяване няма да доведе до изменения в утвърдената шестобалната система на българското образование.

Принципът, който се прилага в рамките на ECTS, е, че за една година се въвежда минимално изискване от натрупване на 60 кредита, или по 30 на семестър.

Основен елемент при присъждането на кредитите за индивидуална работа на студентите представлява изграждането на критерии за присвояването им. Независимо какви са формите на оценяване на аудиторната и извънаудиторната работа кредитите за дадена дисциплина могат да се присвояват само при положителна оценка на изпита по дисциплината, практиката или семинара (тоест оценка, различна от слаб /2/).

Понякога между отделните семестри се получава неравномерно разпределение на натовареността, но това не би трябвало да съставлява основен проблем, при условие че академичната година възлиза общо на 60 кредита.

ECTS може да се онагледи по следния начин: при учебна програма за бакалавърска степен от 3000 часа за 4 години се получават 375 учебни часа на семестър и 750 часа на година. Ако се присвояват кредити само за проведени часове учебни занятия, се получава 1 кредит за 12,5 учебни часа. Останалите 17,5 часа за кредит трябва да са свързани със самостоятелната подготовка на студента при изпълняване на реферати, подготовка за упражнения, участие в стажове и практики и др.

В оптималния вариант на провеждане на обучение по ECTS в рамките на една година заетостта на студентите е 1800 часа, като в рамките на 10 учебни месеца на година това са 180 часа на месец или 8,2 часа на ден. При 1800 часа на година съответно един кредит се покрива от 30 часа аудиторна и извънаудиторна заетост на студентите (тоест за всеки два часа, отделени за обучение на седмица през целия семестър, вие получавате един кредит).

За съжаление този “идеален” вариант се среща твърде рядко, поради което от съставителите на учебни планове по ECTS често се изисква и проява на творчество.

Формите на извънаудиторна заетост на студентите, които позволяват тя да се отчита реално, са:

- практики (защитени с отчет)
- стажове (защитени с отчет)
- извънаудиторни семинари
- изработване на реферати, курсови работи
- изнасяне на доклади пред семинари
- работни научни срещи, конференции.

Присвояването на кредити следва да се извърши единствено по дисциплината, към която тази учебна активност се отнася.

ECTS - кредити се определят за всички съществуващи учебни дисциплини - задължителни или избираеми. Кредити могат да се определят и за курсови проекти, дипломни работи и практическо обучение, когато тези дисциплини съставляват характерна част от програмата за образователната степен, включително за следдипломни степени, доколкото се оценяват постигнатите резултати в учебния процес.

Между ECTS- кредитите и равнището на сложност на дадена дисциплина не съществува взаимна зависимост. Нивото на дадена учебна дисциплина не може да се изразява посредством ECTS- кредити.

Избираемите и евентуално факултативните учебни дисциплини получават наравно със задължителните дисциплини определен брой кредити на основата на процента от натовареността, която те представляват спрямо общата натовареност за една учебна година. В някои специалности избираемите или факултативните дисциплини не са включени в редовната учебна програма, но могат да се изучават в допълнение към нея.

Понякога е възможно една и съща учебна дисциплина да е включена в различни степени на образование, предлагани на студентите, но да води до получаване на различен брой кредити в зависимост от конкретната степен. Поради същността на преподавания материал и разликите в тежестта на дисциплината обаче в съответния учебен план подобно разминаване е напълно разбираемо.

За да се осигури покриването на задължителните 60 кредита на година, при избора на необходимите курсове е необходимо да има и студентски консултанти, които да подпомагат студентите при определяне на учебното натоварване през годината . *Кои са те - моля попитайте в деканата на вашия факултет!*

ECTS - координаторите са нашето контактено лице и осигуряват практическите аспекти по въвеждането и прилагането на системата. Тяхно допълнително задължение е договарянето на учебните програми на заминаващите и пристигащите студенти и изпращането и приемането на академичните справки за студентите, прекарвали период на обучение в чужбина.

Международната дейност на университета, свързана с мобилността на студенти и преподаватели по линията на програмите Сократ и Еразъм, изисква наличието на допълнителна синхронизация между университета като цяло и факултета. Поради тази причина се предвижда и създаването на конкретни правила по осъществяването на мобилността на студентите в чуждестранни висши училища.

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ

Департаментът за езиково обучение при Софийския университет “Св. Климент Охридски” предлага **курсове по чужди езици: английски, френски, немски, испански, португалски, италиански, новогръцки, сръбски и хърватски, руски, чешки, полски, арабски, скандинавски езици.**

Курсовете са 6 вида:

- **360 часа интензивен дневен тримесечен**
(по 6 часа на ден от 8.00 до 13.10 от понеделник до петък.)
- **150 часа интензивен дневен петседмичен**
(по 6 часа на ден от 8.00 до 13.10 от понеделник до петък/
- **150 часа полуинтензивен дневен тримесечен**
(3 пъти седмично по 4 часа от 8.00 до 11.20 или от 13.30 до 16.50 - понеделник, вторник и четвъртък)
- **150 часа полуинтензивен вечерен тримесечен**
(3 пъти седмично по 4 часа от 18.00 до 21.15 понеделник, вторник и четвъртък)
- **150 часа съботно-неделен тримесечен**
(2 пъти по 6 часа от 8.00 до 13.10, събота и неделя)
- **150 учебни часа полуинтензивен вечерен петмесечен**
(2 пъти по 4 часа от 18 00 до 21.15, сряда и петък)

Предлага се и подготовка за: **TOEFL; SAT 1; изпитите на CAMBRIDGE: FCE, CAE, CPE.**

ДЕО е лицензиран център за международно признати сертификати:

- Френски език – **TCF (Test de connaissance du français)**
- Гръцки език – **изпит на Центъра за гръцки език (КЕГ)** към Министерството на образованието на Гърция
- Руски език – **Государственный стандарт по рускому языку как иностранному** /ТРКИ-1, 2, 3, 4)
- Английски език – Лондонска търговско-индустриална камара /LCCI/
- Английски език – Мичингански университет – ECPE, ECCE

ДЕО предлага и богата гама от компютърни курсове:

- **Основен и разширен курс по КОМПЮТЪРНА ГРАМОТНОСТ: WINDOWS, WORD, EXCEL, E-MAIL, INTERNET, ACCESS, POWERPOINT.**
- **Компютърен машинопис: латиница и кирилица**